

Bécsből, Kedden, Június' 25dikén, 1822.

Spanyol Ország.

Madridből Jún. 2d. indult tudósítások szerint Aranjuezhben Május 30d. nagy gála volt. Ez alkalmatossággal a' Király a' legközelebb született Koronahercegnek, Donna Louisa Carolina Koronaörökös fijának Cadixi Hercegeg nevet adott. — Az Igazgatószekek, Don Zea Columbia-Agensnek azon ismeretes írására, mellyel Columbia' függetlenségét sürgeti, feleletül több Udvarokhoz Circularét küldött, kérvén azokat, hogy kívánságára ne ügyeljenek. — Valenciában, az Exaltadosok és a' seregek közt új veszekedések történtek Május' 19d. valamelly politikai folyóírás miatt, mellyet egy Granatéros a' közönséges piacon tépett-szélyel. Az Exaltadosok neki estek a' Granatérosnak, 's ennek a' Pattantyusok mentek segítségére, kik közzül egy Strázsa-mester elesett, 's más nap minden katonai tisztelettel temetett-el.

A' VII Ferdinand Regiment' Batalionát, melly Május vége felé indult-ki Madridból, Guadalaxara és Brihuega közt megtámadta egy Insurgens csapat, 's közzülők sokakat megsebesített; Május 29d. három szekér sebesek érkeztek Madridba. — Cacerasnál (Estremaduraban) volt Oberst-Lieutenant 's most Insurgens Vezér D. Feliciano Cuesta megtámadta Truxillo Városát, hogy ott a' Constitutziós követ eldöntse. Igyekezetét ugyan végbe nem vihető, de minden üldöztetés nélkül vonta magát vissza Placenciába. Az Andalusiai

hegyek közt is számos Insurgens csapatok jelentgeték magokat, 's általában szállván, alig van egy Tartomány is Spanyol Országban, mellyben a' békételenség' lelke ne láttatnék.

Leonból írják, hogy Generalis Minának szoros rendszabásai nagy kedvetlenséget okoztak, 's ennek következtében egy Complot formáltatott, melly a' Generalisnak csaknem nyakát szegte. Egy lakos, kinek személyesen volt panasza Mináellen, megbútt valami rejtett-helyen, 's midőn ellenségét látná közelgetni, egy törrel neki rohan, de személyét megtévesztvén, a' Generalis inasát szúrta agyon. A' gyilkos elfogatott, 's tüstént megöletett.

Gironnából Május 23d. indult levelek azt tartják, hogy Tordera, Blanes 's több helységek közül egy 5—600 főből álló új Banda csoportozott-egybe, melly nagyrészt azon Insurgensekből áll, kiknek Generalis Manso bocsánatot adott. — Manresából ugyan azon nap: „Városunkból három csoport ment-el a' Vilánál, Castelvellnél, 's Olessánál egyesült Royalisták ellen, kiknek fő erejek Villában van. Seregeinknek az a' parancsolatjuk, hogy pardont ne adjanak, 's e' szerint a' csata borzasztó lesz.“ — Bichből ugyan azon nap: „A' Royalisták itt szüntelen győzedelmesek, a' Constitutziós Igazgatásnak minden nyomát eltörlik 's megjelenésekkor mindenek reszketnek. 9 óra. Hallik a' lárma-harang, a' Royalista seregek kapujink előtt vannak.“

Madrid Június 3d. Az Igazgatószekek

hivatalos tudósításokat vett a' Valenciái Vezér Generalistól 's a' Polgári Kormányozótól, mellyek a' Május 30d. történt dolgokat imígy adják-elő:

„Azon szempillantásban, midőn a' Pattantyús osztály a' Várerősségbe menne, hogy a' Király neve napján szokott szálvékat adjon, 70—80 más személyekkel együtt Insurrectiós karba tévé magát, 's minekutána Vezérjeken erőt vettek 's egy köz Pattantyúst, hi az előtt való nap, a' Constitutzióval ellenkező gondolkozásának adván jeleit, azért tíz esztendeig gályára íteltetett, kiszabadítottak volna, Generalis Eliot, (hi mind eddig a' Valenciái Várerősségben van fogságban) Vezérjeknek kikiáltották, 's Constitutzióval ellenkező beszédeket tartottak.“

„Mihelyt a' Polgári és Katonai tisztségek hírért vették ezen történetnek, azonnal megjelentek a' felvonóhíd előtt, hogy a' Pattantyúsokat reábeszélések által más útra vegyék; de minden igyekezet mellett is, nem gondolván azzal a' pártütők, hogy eleségek nincs, 's hogy a' fogságban lévő Generalis Elio a' vezérseget el nem fogadta; nyakasan megmaradtak ellentállásokban, 's oda vitték a' dolgot, hogy a' tisztségek kemény rendszabásokat kéntelemtettek elővenni.“

„A' Pattantyús Tisztek, távol lévén az ezen zendülésben való részvételtől, nindent elkövettek, hogy a' felzendült katonák' plánumát semmivé tegyék. A' Zamora Regiment, a' Nemzeti Militzia' Batalionjai, a' Katona-iskola' nevéndékjei, néhány Tisztek 's mindenféle karbeli Polgárok minden módokat elkövettek, hogy az ostoba próbatételnek elejét vegyék. Minekutána a' várerősség bezáratott, 's az 1821 Apr. 7d. költ törvény, melly a' lázasztóknak fél órai gondolkozásra való időt enged, felolvastatott volna, Május

31d. reggeli 4 1/2 órakor elkezdődött a' Várerősség ellen a' tüzelés, 's több helyzetekből olly erősen folytattatott, hogy reggeli 7 órakor már kiűtöttek a' békezáslót a' pártütők, 's magokat az ellenfélnek kegyelmére bízták.“

„A' Zamora Regiment 's a' Nemzeti Militzia erre elfoglalták a' Várerősséget. A' csendesség helyreállott, 's az egész jelenésnek semmi további következése nem lett. — A' Pattantyúsok közül három ember kapott sebet 's egy maradt halva; a' Militziából hasonlóul egy a' veszteség.“

A' Király nevenapján Aranjuezb en eset történetekről így ír a' Madriti hivatalos Ujság:

„A' kézsókolás után a' Király, Királyné 's a' Koronaörökösök a' sziget-herbe mentek, hol ezen kiáltásokkal fogadtattak: „Éljen a' Király! Éljen a' Királyné! Éljenek a' Koronaörökösök!“

„Estvéli 6 órakor ismét számos népgyűlt a' palota' folyosója alá, 's folytatta a' reggeli kiáltozást. Ő Felségek a' folyosóról tették köszöntéseket, 's később kocszini mentek, mellettek lovagolván a' koronaörökösök. Ekkor is mindenfelől tolakodott feléjük a' nép. A' Katonák' és Polgárok' vegyes csoportjából sokszorosan hallatszott ezen kiáltás: Éljen a' határ nélkül való Király! mellyre egy 15 főből álló Militzia-patrol előállott, 's egy közzülök olly vigyázatlanságot követett-el, hogy a' csoportra rá fogta fegyverét, 's a' Tiszteknek közbejövetelek nélkül, kik a' Militziát visszaküldötték a' kaszárnyákba, bizonyosan áldozatja lett volna vakmerőségének.“

„Tudósittatván e' történetről a' Király, haza hajatott 's kérte testvéreit, hogy mennének a' kaszárnyákba, 's vigyáznának a' rendre. Oda mentekben a' Város háza előtt találják Ő Kir. Herczegségek a'

helybeli katonaságot, mellytől örömkialtással fogadtatnak. Ellovaglottak volt már mellettük, midőn egy 's utána más lóháton, dühösködve erednek Ő Kir. Herczégsek után. Eleinte minden azt hitte, hogy Osztályok után sietnek, azonban egyik kirántja kardját, 's úgy úgrat a' Princzeknek mintha közibek akarna vágni. A' Princzek követőji megtámadák a' dühödöttet, ki bizonyosan életével lakolt volna Ő Királyi Herczégseknek pártfogása nélkül, kik megtöltötták, hogy semmi sérelemmel ne illetessék 's még csak elfogadtatását sem engedék-meg.

Spanyol Amerika.

Az El Noticioso, Havannahi Újság fontos tudósításokat közöl Apr. 27d. a' Mexicói legújabb történetekről, mellyeket a' Francia Levelek egymással igen ellenkező módokon adnak-elő. Egyik azt mondja, hogy egy Tezcucoban formált Regiment, Kapitány Bucelli vezérlése alatt Chalcoába vonult, a' Királyt kikiáltotta, 's a' Regenségtől ellene küldetett Granatérosok is, letépvén a' függetlenség' kokárdáját, hozzájuk állottak. Más rendbeli Levelek szerint Yturbide (a' Regenség' Elölülője) pendítette-meg azon hírt, 's az ellene indított Granatérosokat megnyerte. Erre Yturbide Mexikóba ment, 's mintegy második Cromwell ezen szavakkal lépett a' Cortesek elibe: „hogy árulók találtatnának közöttök, kiket ki kell vetni,“ 's illy feleletet kapott: „a' határozás szerint egy Deputatust sem lehet kirekeszteni, azonban Yturbide nem teszi maga az egész Regenséget, 's ha úgy tetszik végezzen a' vele egyetértőkkel.“ — Deputatus Yanez ezt is hozzá tette még a' felelethez: „Csupán egy ember van közöttünk, ki minden hatalmat magához akar ragadni, 's az az Ur.“ Majd meglátjuk, Yanez Uram, mond Ytur-

bide, ki az áruló!“ — Egy tapodtat sem távozom a' szálából, felele Yanez, míg bé nem bizonyítom, hogy Uraságod az áruló!“ Ekkor igen indulatos szóváltás kerekedett, mellynek folytatában előmutatta Yturbide, Generalis Davilának (hihetően a' még eddig Spanyol kézben lévő, Veracruz szomszédságában fekvő St. Juan d' Ulloa erősség Commendánsának) levelét, mellyben arra kéretik, hogy hódoltatnámeg újra Mexicót, 's vonná azt Spanyol hatalom alá. Yturbide vagy Yanez értetik e itt, nem egészen világos, csupán az vetetik utána, hogy még éppen jókor fedeztetett-fel az öszveesküvés. A' Congresszus mind ezekre azt a' nyilatkoztatást tette, hogy a' Spanyol koronától való elszakadás soha czélja nem volt, hanem szövetséges-systemánál fogva egy része kíván maradni a' Spanyol Monarchiának — Yturbidének nem inye szerint esvén ezen határozás, (mint közelebbi Levelünkben is említettük) megkedvetlenedett, 's magát Tuculába szándékozik bésánczolni. Mind ezekből csak a' jön - ki, hogy Apr. 3d. Contra - Revolutzió ütött - ki Mexicoban, mellynek a' mint látszik az a' czélja, hogy az Anya-országgal való hajdani egybekötetést megújítsa, 's mellyik résztől került a' plánum, rövid időn világosságra fog jönni.

Francia Ország.

Párizs Jún. 12d. Tegnap délutáni egy órakor fogadta-el a' Király a' Deputatusok Kamarájának nagy Küldöttségét a' Tuillieriában, hova St. Cloudból mostani lakásából jött. A' Kamara-Elölülője Ravez Ur hosszas beszédet tartott, mellyre Ő Felsege következendő feleletét adta:

„Igen megilletett azon készség, mellyel a' Departementek Küldöttjei kívánságomnak eleget tettek. De még inkább ör-

vendek azon indúlaton, melyet a' Kamara előttem kinyilatkoztat, 's melly a' magaméval mindenképen egyez. Ezen egyezés, ezen öszvedolgozás által állapíthatjuk meg Franciaország' boldogságát. Uralkodásomnak egyenességében, a' Financia dologában, 's állhatatosságomban, melly által a' balúlgondolkozókön győzedelmet vehessen, teljes bizodalommal lehet a' Kamara. Megengedi talán nekem az ég, hogy a' közönséges békességet, IV Henrik óhajtásinak célját megérhetem, 's egész megnyugtatóssággal jelentem a' Kamarának, hogy tudósításaim Napkelet békességének megtarthatása iránt igen kedvezők, 's azok engemet a' csendességnek tökéletes helyreállításával biztatnak."

Meglátogatván a' Király az Invalidusok házáat, imígy szóllott a' Veteránusokhoz: „Invalidus Katonák! Vitéz Bajtársaim! Én is Invalidus vagyok, 's sajnálom, hogy benneteket gyakran nem láthatlak 's köztetek nem mulathatok; de annyival nagyobb gyönyörűséget találok most társaságtokban.“ Ezen szavak nagy enthusiasmust szereztek, melly hangos örömköltásokban ömledezett ki. Ezekután kenyér és leves jött fel, 's a' Király megkostolá az ételeket, és midőn bort hoznának neki, gondolván, hogy az a' Tisztekből való leszen, egyenesen a' közkatonákéból kívánt, kiknek egésségéért ivott. A' Kormányozó visszazonozá Ő Felsége engedelmével az ivást, a' Király' és Királyi Familia' egésségéért, melly közben ezen közönséges felkiáltás hallatott: „Éljen a' Király! Éljenek a' Bourbonok! Elmenetele előtt Ő Felsége számos invalidus katonának és jelesebb Polgári Tisztviselőknak a' Sz. Lajos 's az Érdem-legio' rendeit adta, 's örvendező kiáltozások és ágyú-durrogások közben távozott el.

Orosz Birodalom.

Ő Felsége, a' Császárné Annya, Mária Feodorowna Császárné Május 13d. követző levelét küldte Tetischef valóságos Titkos Tanácsosnéhoz:

„Valóságos Titkos Tanácsosné Asszony! Iránta viseltető jó indulatunknak 's Férje szolgálatjának tekintetéből, a' Császárnak, igen kedves Fijunknak megegyezésével, az Asszonyt a' Sz. Ekatarina Nagy-Martyr Vitéz Rendjének Kis-keresztes Dámáji közzé felvettük, mellynek jeleit ide mellékeljük, hogy azokat viselhesse. Maradunk jóakarattal.

Pawlowsk, Május' 13d. 1822.

Mária.

A' Császár, Bessarabiában egy elhagyott szőlőhegyet 's nagy darab földet adott egy Helvecziai gazdákból álló társaságnak a' déli Tartományokban, hogy a' szántást-vetést 's különösen a' bor természetét nagyobb virágzásba hozhassa.

Május 8d. Riga tájékán csak nem egészen érett gabona kalászkokat lehetett látni, 's más nap reggel havazott.

Éjszaka amerikai egyesült Státusok.

A' Philadelphiai Ujságok Május 11d. a' Vashingtonban lévő Spanyol Miniszternek 's a' külső dolgokra ügyelő Státus-Titoknoknak, a' Déliamerikai Tartományok' függetlenségének megismerését illető levelezéseivel telnek el. Kivilágosodik ezekből mind az, a' mi ezelőtt kevés hónapokkal nagy vitatásoknak tárgya volt. A' mint tudva van, Spanyol Országból, távally Generalis O' Donoju, Vicé Királynak Mexicoba küldetett, 's nem hogy ellene kelt volna Yturbidének, ki a' Mexicói Insurrecciónnak Vezére volt, sőt inkább olly egyességre lépett vele, melly által a' dol-

goknak új menetele megerősített. Akkor az a kérdés támadt, hogy vallyon a Vice Király titkos instructiohól dolgozott e, vagy pedig, látván a dolgoknak megváltozott állását, maga feje szerint cselekedett. Most a Spanyol Követnek az Amerikai Miniszterhez útasított leveléből kitétszik, hogy O' Donoju nem volt meghatalmazva egy olly egyességnek kérésére; s a Spanyol Miniszter azt is jelenté, hogy O' Donoju-nak magaviselete Spanyol Országra s a Coloniákra nézve gyalázatos következeseket vont maga után, mivel Yturbide hamisan állította, hogy a Spanyol Országból való visszajövele előtt, Mexico függetlenségének fundamentomát helybehagyta volna az Igazgatás.

Brasilia és Portugallia.

A Portugalliai Igazgatószerk attól tart, hogy a Brasiliai Tartományok, a többi Délamerikaiak példájára, próbát fognak tenni az iránt, hogy az Anya-országtól engedelmisségeket megtagadják, mellyért szükség lenne oda Portugalliából új seregeket küldeni, hogy Brasilia függésében megtartathassék. Azért is elvégeztetett, hogy Brasiliába 4—5000 (mások szerint 12000) főből álló hadi erő küldessék, s ez a még Bahiaban lévő Európai seregekkel egyetértve tegye munkálódásait. A Corteseknél lévő Brasilia Deputatusok ezen végzésnek mindnyájan ellene mondtak.

Nagy Britannia és Irlandia.

Rendkívülvaló alkalmatosság által Párizsba f. h. 8dikáig terjedő Londoni tudósítások érkeztek. Lord Dacre az előttvaló nap egy Saddleworth Grimshaw nevű anglikanus Papnak azon kérelmét adta-bó a Felső-házba, mellyben az a Peterboroughi Püspöknek (ki maga is Tagja a Felső-háznak) elnyomó és törvénytelen csele-

kedetéről panaszolkozik. Ez a Praelatus, t. i. nem akarja a panaszlónak engedni, hogy egyházi hivatalt viselhessen Megyéjében, mert számos theologiai kérdéseire nem tudott kielégítőleg felelni. Lord Dacre azt vitatta, hogy egy Püspöknek sincs jussa tetszése szerint examinálni, s arra neki a törvény nem ad hatalmat. A Peterboroughi Püspök azt felelte, hogy minden Examinatornak van jussa tetszése szerint examinálni, s a mi az ő általa feltett kérdéseket illeti, azok mind annak megtudására czéloztak, hogy vallyon az anglikana Liturgiával egyeznek e a feleletek. Különbben pedig nem lehet a világi Tisztségeknak abba avatniok magokat, miként examinálják az Egyházi Előljárók a Megyéjebeli Papságot, s ha ezt megengedjük, minden Pap panaszra jöhet, mert minden Püspöknek különös módja van az examinálásban. Ő neki a kérdésekben semmi személyes érdekje nincs, s czélja egyedül az, hogy az anglikana Anyaszentegyházat oltalmazza azon veszedelmes tudományoktól, mellyek a Püspöki tekintetnek megalacsonyítását tárgyazzák. Holland és Calthorp Lordok támogatták az ajánlást. Gróf Harrowby ellene volt, bár ha nem hagyá is egészen helybe a Püspök magaviseletét. A Lord Cancellarius azt hiszi ugyan, hogy a Püspöknek minden kérdésen kívül jussa van a Megyéjebeli Papoknak kikérdezésére, hogy megtudhassa, micsoda tudományt hisznek, de a kérelemnek felvételését még sem ellenzette. Lord Dacre erre egy más hasonló tárgyú kérelmet is adott-bé, s azt kérte hogy mind a két kérelmet a Háznak egy Biztossága vizsgálná-meg. Ennek ellene mondtott a Lord Cancellarius. A dolog vokalásra került, s a Lord Dacre ajánlása 19 vok ellen 58-czal vettetett-vissza.

Június 24d. Bécsben, a' Státuspa-
pirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P.
79 1/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal 39 1/2;
Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P.
—; Ugyan az 1821ről 100 forint Conv.
Pénzben —; Bizonyítás 1821dik költsön-
ről 100 ftért C. Pénzben —; Bécs Városi-
Banko Obligáziók 2 1/2 pCtmal 37 1/2; 100
forint Conv. Pénz 250 f. V. Cz.-ban. —
1 Bank-Aktzia 177 1/2 f. C. P.

Magyar Ország.

Kalocsa, Jún. 14d. Felderültek szí-
veink, bételtek óhajtásaink, midőn Nagy
Méltóságú Klobusiczki Klobusiczky Pé-
ter Ó Excellenzijája, kit az érdem 15 évek
előtt Szathmári Püspökségre Megyénk ke-
beléből kiragadott, öt évi árvaságunk után,
f. h. 13d. délutáni három óra tájban, mint
kegyes Fő Pásztorunk, óhajtott egészségben
szerencsésen hozzánk visszatért. Ó Ex-
cellentzijája egy szerető Atyának viszont-
szeretetet gerjesztő fénytelen együgyűsé-
gével esendesen kívánván megjelenni, min-
ket ugyan fogadtatására tett készülétek kö-
zött lepett-meg; mindazonáltal, minthogy
szeretett Fő Pásztorunk, még mint Me-
gyénk' egykori fényes oszlopa, számtalan
érdemei által mindnyájunk' szíveiben ele-
ven képét hagyta, a' Fő Személye iránt
viseltető tiszteletnek 's fiúi szeretetnek láng-
jai határt nem ismervén, a' szomszéd hely-
ségeknek érdemes Plebánusai és Elöljáró-
jik, nemkülönben az Uradalmi Tisztség
és számosan öszvesereglett nép, heves vá-
gyódással kívánván tiszteleteknek és hó-
dolásoknak jelét adni, kegyes Fő Pászto-
runkat és Urunkat, Megyénk' határán tisz-
telve fogadták. A' fiúi szeretetnek és tisz-
teletnek ezen kinyilatkoztatását Ó Excel-
lenzijája nemcsak kegyesen venni, hanem

egyszersmind azt is megengedni méltozta-
tott, hogy két Érseki Huszár' és két vá-
rosi Lakos' előllovaglásával az Uradalmi
Tisztség, Városunknak és a' közelévő Hely-
ségeknek Elöljárójik, Fő Személyét dicső
székébe kísérhessék. A' Városba elérkez-
vén, egyenesen a' Fő Templomba tért-be,
mellyet nagyemlékezettü Kollonics Érsek-
nek meghívására, Sz. Erekllyékkal és Pü-
pöki kenettel, hat évek előtt, mint Szath-
mári Megyés Püspök, felszentelt; 's ott
szerencsés megérkezéséért hálát adván,
az öszvegyült népnek öröm-érzései között
hálát adott 's palotájába ment. Még az
nap a' Nemes Káptalan 's minden Kar- és
rendbeli Üri személyek Ó Excellenzijájának
tiszteletére mentek. Mind azok, kiknek
szerencséjék volt kegyes Fő Pásztorunk
előtt megjelenni, elragadtatva az öröm-ér-
zésektől, magasztalják azon atyai szíves
indulatot, 's azon szíveket bájoló leeresz-
kedést, melly Ó Excellenzijájának minden
szavaiból kitündöklött, 's mellyel kivált-
képen Fő Tisztelendő Méltóságos Szalay
István Nagy-Prépost Úrnak, egykori Ká-
nonok társának, a' Nemes Káptalan' nevé-
ben tett tisztelet köszöntésére válaszolni
méltoztatott, úgy hogy nem volt senki,
ki a' Nagy Méltóságú Érseknek igaz tisz-
teletére nem ragadtatott és igaz buzgóság-
gal ne kívánta volna, hogy a' Római meg-
erősítésnek Bullája mentül előbb elérkez-
vén, dicső székébe fényesen béiktattathas-
sék, 's abban mindnyájunknak boldogsá-
gára 's örömeire hosszasan és szerencsé-
sen éljen!

Pest. Az itteni Ráczok Nemzeti Is-
kolájának több esztendőkig volt érdemes
helybeli Directora T. Radoicsics De-
meter Úr, terhés hivatalai miatt a' Direc-
torságot letévén, a' Városi Tanács ezen
hivatalra hármat candidalt, kik közül Mélt.
Nestorovic s Urosius Cs. K. Tanácsos

Úr, mint a' Görög szertartású kisebb Iskolák' Fő Inspectorá, T. Petrovics Demeter Urat, Pesti fit és Pest Városának tiszteletbeli Orvosát nevezte ki, kit f. h. 9d. a' Pesti Rácz Közönség' gyűlésében, Tek. Petrovics György Ur, Kerületbeli Director, T. Damianovics György Senator Úrnak, mint a' Nemes Tanácstól e' végre kiküldött Commissariusnak jelenlétében, a' gyermekek' tudományos neveléséről tartott beszéddel beállított, mellyre az új Director Úr háládatos tisztelettel felelt. Erre megszóllamlott Tiszt. Margó György Úr, a' Közönségnek érdemes Pajja, és az egész gyülekezetet hathatósan buzdította, azon áldozatokra, mellyeket a' kisdedeknek jó nevelése megkívánt. Öröm és megelégedés fogta el a' jelenlévőknek szíveiket, mindnyájan áldván Felsőges Királyunkat, kinek Titusi országlása alatt, minden népei a' tudományos nevelésben oly szerencsésen részesülhének.

F. h. 15d. délután négy óra tájban Pesten szörnyű nagy szél támadott, melly kevergő forgásaival a' port felkaptván, az egész levegőt annyira elhomályosította, hogy két lépésnyire sem lehetett látni. Ezen szélvésztenyörgés és eső követte, melly öt óra után megszűnván, ismét felderült, és nagy hőség kezdődött, de nem olly mértékben mint reggel 9 órától délutáni 3-ig, midőn a' hőség a' hőmérőn a' 25d. grádust is haladta, 's a' meleg szellő olly érzést gerjesztett mintha fűtött keménczéből csapott volna ki. 6 és 7 óra közt ismét behorult az ég 's nagy széllel megújult az eső, 's a' Városban ugyancsak dörgéssel és csattogással de a' Városon kívül, ámbár ritka de nagy jégesővel ment heresztül, melly mindazáltal a' hárti kár nélkül hagyta. — De annál rettenetesebbek azon hírek, mellyek a' Pesten alól lévő részokről érkeztek, t. i. ezen zivatar-

nak ereje a' Vacsi Pusztának, Podharaszt-nak, Nagy Körösnek, Irsának és Kecskemétnek vevén magát, ezekben és a' szomszéd határookban a' jégeső és a' nagy zápor a' gabonát teljesen földre terítette, a' kaszálókon megbecsülhetetlen károkat tett, a' levegőből a' madarakat a' földre csapdosta, 's lyukaikból az ürgeket kiöntvén, a' földszint agyon verte. Az erdőkben is tetemes károkat tett.

Pozsonyban Jún. 16d. délutáni 5 és 6 óra közt néhány terhes fellegek igen erős szélvész hoztak, melly kevés szempillantás alatt több házaknak tetőjét felkapkodta, 's a' Muhlau nevezetű mulatóhelyen a' fáknak legvastagabb ágait is letördelvén, az ott mulatók közül sokan tetemes sérelmet kaptak.

Ugyancsak Pozsonyi levelek szerint Primás Ö Hercegsége f. h. 20d. estve felé Püspökibe egész udvarával megérkezett, 's ott fog mulatni szinte a' Zsinat idejéig, melly Septemberben kezdődik.

Misérden, a' Csalóközben f. h. 16. dikára viradó éjjel, miként? még nincs tudva, tűz támadt, 's minden szorgalmatos oltás mellett is 21 ház égett-le, 's né-melly lakosok több vagyonaikkal együtt minden vonó- és szarvas-marháikat is elvesztették.

Miskolczról is olly hírt vevénk, hogy mostanában ott is gyakran esnek gyuladások, 's mind vigyázatlanság miatt.

Elegyes Dolgok.

Szüretelési Készület.

Ö Cs. K. Felsőge kegyelmesen méltoztatott f. eszt. Apr. 8d. határozásánál fogva, Hummel Károly Úrnak, Bécsben a' Leopold - városban a' Diána - fordó egyik tulajdonosának, azon készület' feltalálá-

saért, melly által a' mustnak a' szénsavanyal való forrása közben kifejtődző alkoholgőz megsűrítettik, 's így a' bornak egész ereje 's illatja megmarad, mennyisége pedig 10—12 Procenttel szaporodik, és a' melly készüllet továbbá a' serre, alma- és körtvény-mustra, 's más forrásnak kitétetett italokra is alkalmaztatható, az 1820 Dec. 8d. Felséges Pátenssel meg egyezőleg, tíz esztendeig tartó Privilegiumot adni.

Hummel Károly Úr jelenti minden Szőlös- és Mezei-Gazdáknak, hogy ezen Cs. K. kirekesztő Privilegiumának következtében olly eszközöket készít, mellyeknél fogva, bora' javíthatásáról 's annak mennyiségének 10—15 Procenttel való neveltetéséről kiki bizonyos lehet.

Ezen igen egyszerű 's kevés költségbe kerülő készüllet, mindenféle szüreteléseknél használható. Alkalmaztatása igen könnyű 's kevés gondosságot kíván. Fogamatja az, hogy a' bornak azon erejét 's jó illatját, mellyek a' forrás közben elrepülnek ('s a' bornak mind minéműségére, mind mennyiségére nézve nevezetes veszteségek) megtartja 's a' szénsavanytól megtisztítja. Véghez viszi továbbá ezen készüllet, hogy az őszkor beálló hidegben a' forrás nem akadályoztatik, 's így minéműségének megmaradásánál fogva, a' bor könnyebben eltartathatik, melly által a' kiviteltől háramló haszon, az egész Monarchiára nézve nagyon fog nevedekni.

Azon próbák, mellyeket ezen készüllettel számos birtokosok szándékoznak az idén tenni, meg fogják bizonyítani, hogy róla az előadás nincs nagyitva. Külföldi

Tartományokban, a' borismerethen híres Chemikusok ügyelése alatt tett tapasztalások erősítik, hogy ez a' mód, melly által a' bornak minéműsége 's mennyisége valósággal, nevedekik, magában a' szüretelésben is hasznos, kivált az olly helyeken, mellyek szélességeknél grádusánál fogva, már az első fagynak ki vannak tételve, melly a' szőlő' érését gátolja 's azzal a' forrásnak is ártalmára van.

Több efféle próbált hathatosságok, mellyeknek felszámolása az Ujság-levelekben kimért helyet haladná, birták arra Hummel Urat, hogy ezen intereszsans találmányt fejtegetné, melly iránt a' borogazdákkal a' leghasznosabb egyetértésbe szándékozik jönni. Kivánsága abban határozódik, hogy minden lehető módokat elkövessen, mellyek által ezen nagyfontosságú készülletnek használatát mind inkább-inkább közönségessé tehesse. Lakásán, Bécsben a' Leopold-városban a' Diána-fürdőben láthatni ezen készülletnek modeljét, 's most már készített azokat is, mellyek iránt rendeléseket vett.

Korábbi hirdetményében azt is jelenté Hummel Úr, hogy az említett készüllet, más forrás alá vettett italokra nézve is alkalmas.

Azon próbatételeknek következtében, mellyek Franciaországban a' serrel tettek; megbizonyosodott, hogy az, ezen készüllet által, sok erőt, kedves ízt és borillatot nyert, sok ideig tartathatik 's palackokban is inkább küldethetik, 's végre, hogy mennyiségében 5—6 Procenttel szaporodik.